

Red de bij

LESBRIEF

Muziek & tekst: Tjeerd P. Oosterhuis & Robert Dorn
Choreografie en lesopzet: Lucia Marthas, Melaisa Illis

INLEIDING

Red de bij

In het voorjaar van 2018 komt Kinderen voor Kinderen met het lied *Red de bij*. Door het lied komen kinderen in aanraking met dans en zang en leren zij door middel van deze (groeps)activiteit hoe belangrijk de bij is voor onze natuur.

In deze lesbrief staat de dans van 'Red de bij' beschreven. Er is natuurlijk veel ruimte voor eigen inbreng. Als docent kun je een eigen indeling maken; zie de lesbrief als een voorstel. Heel veel plezier toegewenst met het voorbereiden en uitvoeren van de dans bij 'Red de Bij'!

Namens Kinderen voor Kinderen,

Lucia Marthas

Educatieve doelstelling:

- Aandacht voor de natuur
- Kinderen laten bewegen
- Kinderen het plezier van zingen en dansen laten beleven

Einddoel:

Het einddoel is alle kinderen te laten bewegen op het nummer Red de Bij en hen tegelijkertijd bewust te maken van de rol van de bij in de natuur.

LES 1 - introductie op het thema

Vorbereiding: 1 uur - Lesstof: 1 uur

Vorbereiding

- Ga naar de [website van Kinderen voor Kinderen](#) en bekijk de videoclip van *Red de bij*.
- Print de songtekst die achteraan in deze lesbrief te vinden is.

Opdrachten

A.

Geef een inleiding op het thema, bijvoorbeeld door middel van:

- **Uitleg over Kinderen voor Kinderen**

Kinderen voor Kinderen is een kinderkoor dat in 2018 alweer de 39e cd uitbrengt. Het koor bestaat dan ook al vanaf 1980. Door de jaren heen verandert het koor jaarlijks (gedeeltelijk) van samenstelling, want: kinderen worden groot.

Kinderen voor kinderen is er letterlijk vóór kinderen: jaarlijks ondersteunt het koor bijzondere projecten. Zo werkt het koor sinds 2012 samen met de Kinderboekenweek (voor stimulering van lezen en talentontwikkeling), sinds 2015 met de Koningsspelen (omdat bewegen en gezonde voeding zo belangrijk is) en sinds 2017 met het Jeugdfonds Sport en Cultuur (creatieve en sportieveontwikkeling voor kinderen uit minimagezinnen).

- **Uitleg over hoe belangrijk de bij is voor de natuur.**

Bijen hebben een belangrijke functie in de natuur. De bij zorgt voor de bestuiving van bloemen, fruit en groente. Door bestuiving maken de bijen bijvoorbeeld onze appels, aardbeien en peren, maar ook erwten en komkommers veel lekkerder. Ook groeit dit alles veel beter! Dankzij de bij hebben wij dus onze mooie bloemen in de natuur, op het schoolplein, langs de weg en in de eigen achtertuin.

Veel soorten bijen dreigen te verdwijnen. Dit komt onder andere doordat ze niet genoeg voedsel kunnen vinden en er steeds minder veilige plaatsen voor hun nesten zijn. Dit heeft twee belangrijke oorzaken: het veranderende klimaat en de mens die veel insecticiden gebruikt. De meeste mensen zijn immers erg bang voor de bij. Is dat eigenlijk terecht? Een bij steekt alleen wanneer hij of zij zich bedreigd voelt. De bij steekt dan om zichzelf te redden.

- Wist je dat de honing van de bijen komt?
- Wist je dat de bij hele specifieke bloemen lekker vindt?
- Ben je zelf bang voor een bij? Waarom?
- Heb je wel eens iets gedaan om de bij te helpen?

- **Uitleg over het nummer *Red de Bij***

De bij is heel belangrijk voor de natuur, maar als we niet oppassen, sterft de bij uit. De titel van het lied zegt het al: Kinderen voor Kinderen roept met *Red de bij* iedereen op om de bij te helpen.

De bij vindt het steeds moeilijker om te overleven. Daarom is het belangrijk om te weten wat de bij nodig heeft. We leerden net al:

- Genoeg voedsel
- Een veilige plaats om te leven

Kortom, dat wat alle mensen, dieren en planten in de wereld nodig hebben.

Een vraag voor de klas kan zijn: op welke manier kunnen we als mensen een steentje bijdragen?

- Haal tegels uit je tuin en plant daar de favoriete planten van de bij.
- Maar wat nog meer? Onderzoek het met de kinderen samen.

B.

Deel de songtekst van *Red de bij* uit of zet deze groot aan op het digibord. Laat de kinderen het lied horen en laat ze meelesen. Zijn er geen vragen meer? Dan is het tijd om mee te zingen!

Lengte: 2 min. 44 sec.

LES 2 – zing het refrein

Vorbereiding: 30 min. - Lesstof: 1 uur

Vorbereiding

Print de songtekst van *Red de bij* voor iedereen uit of zet de tekst van het refrein groot op het bord.

Opdrachten

A.

Luister samen goed naar de tekst van het refrein van het lied. Probeer het nu zonder de songtekst erbij, uit het hoofd te zingen. Om dit goed te oefenen kun je ook de zanglesvideo op www.kinderenvoorkinderen.nl gebruiken.

B.

Lukt dit? Dan is het tijd om in beweging te komen.

- Vraag de kinderen op te staan en te marcheren op hun plaats.
- Zing nu het refrein een aantal keer achter elkaar.
Het doel hiervan is om te leren het zingen en bewegen te combineren.

Gaat dit goed?

- Laat de kinderen intensiever bewegen tijdens het zingen, bijvoorbeeld door fanatiek te huppelen.

LES 3 - dans

Vorbereiding: 1-2 uur - Lesstof: 2 x 1 uur

Vorbereiding

Achter in deze lesbrief is de volledig uitgeschreven dans te vinden. Bekijk de videoclip van *Red de bij* en ga naar www.kinderenvoorkinderen.nl voor de dansles-video, waarin alle bewegingen en passen worden uitgelegd.

Als docent is het verstandig om dit zelf onder de knie te krijgen voordat de kinderen ermee aan de slag gaan. Heb je vragen hierover of hulp nodig? Stuur dan een e-mail naar kinderenvoorkinderen@bnnvara.nl.

Opdrachten

A.

Voor het dansen van *Red de bij* starten we met een warming-up. Bijvoorbeeld met de Kinderen voor Kinderen warming-up [Iedereen lacht, 5,6,7,8!](#). Deze vind je op www.kinderenvoorkinderen.nl of op YouTube.

Liever iets gemakkelijker? Denk dan aan: marcheren, knieën liften, benen buigen en strekken.

B.

Begin daarna met het instuderen van de bewegingen. Doe dit stap voor stap, zoals uitgelegd in de dansles-video: deel 1, deel 2, deel 3 en deel 4. Je kunt het niveau zelf aanpassen door bijvoorbeeld bepaalde bewegingen langer te herhalen.

Gemiddeld ben je 2 uur bezig met het instuderen van de dans. Uiteraard is dit afhankelijk van de leeftijd en het niveau van de klas.

C.

Ga vervolgens door met het zingen van *Red de bij*, zodat de kinderen het nummer goed onder de knie krijgen.

LES 4 - extra

Vorbereiding: 1-2 uur - Lesstof: 2 x 1 uur

Vorbereiding

Bekijk de dansinstructie van *Red de bij* op www.kinderenvoorkinderen.nl. De danspassen staan hieronder bij de tekst uitgeschreven. U kunt het niveau zelf aanpassen door bijvoorbeeld alleen de bijenbeweging steeds te herhalen,

Opdrachten

A.

Bekijk met de kinderen de videoclip van *Red de bij* en ga daarna verder met het repeteren van het lied. Oefen eerst zang en dans los van elkaar en probeer dit daarna te combineren.

B.

Tijdens dit project is het de bedoeling dat de fantasie ook gebruikt wordt. Naast alle dansoefeningen die binnen en buiten uitgevoerd kunnen worden, is het ook leuk om iets creatiefs te knutselen. Denk aan een bijenparadijs schilderen of een bijenhotel creëren.

SONGTEKST *Red de bij*

Tekst & muziek: Tjeerd P. Oosterhuis en Robert Dorn

intro

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 4x

couplet 1

Hoe zou de wereld zonder bijen zijn
Ik kan je zeggen best wel stom
Een leven zonder bij is helemaal niet fijn
En wie er een verjaagt is oliedom

couplet 2

Wist je dat de honing van de bijen komt
Dat de bij de beste vriend is van de bloem
Er vliegen nog maar heel erg weinig bijen rond
Daar moeten we nu samen iets aan doen

voor-refrein

Haal de tegels uit je tuin
Plant je allermooiste plant
Draag ook je steentje bij
Dan bouwen wij een bijenparadijs

refrein

Red de bij
Laat ze vliegen, laat ze zoemen
Red de bij
Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij
Door de bijen groeien planten beter
Kunnen we meer appels en meer peren eten
Heel belangrijk ook voor jou en mij
dus red de bij

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 2x

brug

Hé, hé, we doen de bijendans
Want die bloemen en die bijen moeten blijven man
Hé, hé, we doen de bijendans
Doe mee, geef ze een kans, yeah!
Hé, hé, we doen de bijendans
Want die bloemen en die bijen moeten blijven man
Hé, hé, we doen de bijendans
Doe mee, geef ze een kans, yeah!

voor-refrein

Haal de tegels uit je tuin
Plant je allermooiste plant
Draag ook je steentje bij
Dan bouwen wij een bijenparadijs

refrein

Red de bij
Laat ze vliegen, laat ze zoemen
Red de bij
Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij
Door de bijen groeien planten beter
Kunnen we meer appels en meer peren eten
Heel belangrijk ook voor jou en mij

Red de bij
Laat ze vliegen, laat ze zoemen
Red de bij
Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij
Door de bijen groeien planten beter
Kunnen we meer appels en meer peren eten
Heel belangrijk ook voor jou en mij
Dus red de bij

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 4x

DANSBESCHRIJVING *Red de bij*

KINDEREN VOOR KINDEREN

Intro

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 4X

couplet 1

Hoe zou de wereld zonder bijen zijn
Ik kan je zeggen best wel stom
Een leven zonder bij is helemaal niet fijn
En wie er een verjaagt is oliedom

couplet 2

Wist je dat de honing van de bijen komt
Dat de bij de beste vriend is van de bloem
Er vliegen nog maar heel erg weinig bijen rond
Daar moeten we nu samen iets aan doen

voor-refrein

Haal de tegels uit je tuin
Plant je allermooiste plant
Draag ook je steentje bij
Dan bouwen wij een bijenparadijs

refrein

Red de bij
Laat ze vliegen, laat ze zoemen

Red de bij

Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij

Door de bijen groeien planten beter

Dansinstructie

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 3x
Herhaal dit 4x

Maak een eigen pose
Maak een andere eigen pose
Loop een rondje om jezelf heen
Sta stil met de benen uit elkaar en handen in vuisten naast je lichaam.

Maak een eigen pose
Maak een andere eigen pose
Loop een rondje om jezelf heen
Sta stil met de benen uit elkaar en handen in vuisten naast je lichaam.

Marcheer 8x met je knieën hoog

Strek je ene arm met gebalde vuist omhoog, dan de andere arm met gebalde vuist omhoog, dan die eerste omlaag en ook de tweede omlaag. Draai een wielje met je handen in vuisten naar boven. Klap boven het hoofd in je handen en draai een rondje met je armen in je zij.

Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven
Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.
Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.
Beweeg de schouders van de ene naar andere kant.

Spring je benen snel bij elkaar. Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven.

Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.
Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.
Spetter met je handen 1x voor en 1x zij, gevolgd door heen en weer met je hoofd. Wissel met je hoofd en strek je armen omhoog.

Wissel steeds van kant met je hoofd, met ondertussen 1x je handpalmen naar beneden. 1x je handpalmen naar boven, handen achter je rug. Hop 2x met 1 been omhoog en breng je

Kunnen we meer appels en meer peren eten

Heel belangrijk ook voor jou en mij

Dus red de bij

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 2x

brug

Hé, hé we doen de bijendans

Want die bloemen en die bijen moeten blijven man

Hé, hé we doen de bijendans

Doe mee, geef ze een kans, yeah!

Herhaal de brug nog 1x

voor-refrein

Haal de tegels uit je tuin

Plant je allermooiste plant

Draag ook je steentje bij

Dan bouwen wij een bijenparadijs

refrein

Red de bij

Laat ze vliegen, laat ze zoemen

Red de bij

Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij

ellebogen naar voren als de vleugels van een bij.

Stap naar voren met 1 hand naar voor, stap naar voren met de andere hand naar voor. Beide armen omhoog en laag.

Marcheer 3 stappen een rondje om jezelf, stap naar voor en wijs naar voren + stap open met 1 hand op je borst.

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 3x

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 2x

Stap naar voor met 1 hand bij je mond, stap daarna met het andere been en andere hand bij je mond. Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven.

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille: 2x. Hop met 1 been omhoog van de ene naar de andere kant met je handen als vleugels in de zij.

Stap naar voor met 1 hand bij je mond, stap daarna met het andere been en andere hand bij je mond. Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven.

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen: 2x. Draai je handpalmen naar boven en gooi je armen naar voren.

Marcheer 8x met je knieën hoog

Strek je ene arm met gebalde vuist omhoog, dan de andere arm met gebalde vuist omhoog, dan die eerste omlaag en ook de tweede omlaag. Draai een wielkje met je handen in vuisten naar boven. Klap boven het hoofd in je handen en draai een rondje met je armen in je zij.

Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven

Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.

Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.

Beweeg de schouders van de ene naar andere kant.

Spring je benen snel bij elkaar. Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven.

Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.

Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.

Spetter met je handen 1x voor en 1x zij, gevolgd door heen en

Door de bijen groeien planten beter

Kunnen we meer appels en meer peren eten

Heel belangrijk ook voor jou en mij

Dus red de bij

refrein

Red de bij

Laat ze vliegen, laat ze zoemen

Red de bij

Laat ze leven, geef ze bloemen, maak ze blij

Door de bijen groeien planten beter

Kunnen we meer appels en meer peren eten

Heel belangrijk ook voor jou en mij

Dus red de bij

ZOEM ZOEM ZOEM ZOEM 4x

weer met je hoofd. Wissel met je hoofd en strek je armen omhoog.

Wissel steeds van kant met je hoofd, met ondertussen 1x je handpalmen naar beneden. 1x je handpalmen naar boven, handen achter je rug. Hop 2x met 1 been omhoog en breng je ellebogen naar voren als de vleugels van een bij.

Stap naar voren met 1 hand naar voor, stap naar voren met de andere hand naar voor. Beide armen omhoog en laag.

Marcheer 3 stappen een rondje om jezelf, stap naar voor en wijs naar voren + stap open met 1 hand op je borst.

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 3x

Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven

Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.

Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.

Beweeg de schouders van de ene naar andere kant.

Spring je benen snel bij elkaar. Golf met 1 hand naast je gezicht naar boven.

Spring 2 hopjes en zwaai je armen rond van buiten naar binnen.

Spring met de benen open, door je hurken, vingers gespreid.

Spetter met je handen 1x voor en 1x zij, gevolgd door heen en weer met je hoofd. Wissel met je hoofd en strek je armen omhoog.

Wissel steeds van kant met je hoofd, met ondertussen 1x je handpalmen naar beneden. 1x je handpalmen naar boven, handen achter je rug. Hop 2x met 1 been omhoog en breng je ellebogen naar voren als de vleugels van een bij.

Stap naar voren met 1 hand naar voor, stap naar voren met de andere hand naar voor. Beide armen omhoog en laag.

Marcheer 3 stappen een rondje om jezelf, stap naar voor en wijs naar voren + stap open met 1 hand op je borst.

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 3x

Spring laag met de benen open, spreid je vingers met je armen gebogen in je taille. Beweeg de schouders 4x